

מהדורת גרין

ספר

קדושת לוי

זה הספר קדושת לוי אשר חיברתו אני בעזרת האל יתברך לכבודו ויתברך אני לוי יצחק בהצאון א"א מ"ו מהור"ר מאיר זצ"ל א"ב דק"ק בארדיטשוב וק"ב זעליהאב וק"ק רוצוועל. הש"ת יזכנו עוד להוציא לאורה כאשר עם לבבי ובתוכם תוכחות מוסר לכל שפל ערכי כמוני לעורר ולהתלהב את לבבו הטחור לאלהי ישראל. ובתוכו גזויר אחד מאבי מ"ו מהור"ר מאיר ז"י אב"ד דק"ק הוסקאב וכמה חדושי' מכני הנעימים החריפי' היראים ושלמי' הרבני' המאוה"צ מהור"ר ישראל ומהר"ר מאיר ז"י והאל יזכנו להוציא לאורה חדושים על גפ"ת ועל תוכחת מוסר על כל רגלים ושבת ועל התורה אמן סלה.

(נוסח שער דפ"ר - סלאוויטא תקנ"ח)

מהדורה חדשה ומפוארת, מאירת עינים, מוגהת בהגהה מדויקת ומתוקנת, נוספו אלפי מראי מקומות וצינונים, נפתחו ראשי תיבות וקיצורים, הקטעים חולקו לפיסקאות קצרות, ונוספו סימני פיסוק וניקוד

ז"ל בס"ד על ידי

מכון "אור לישראל" ירושלים - נהריה
שע"י ישיבת אביר יעקב "אור מאיר ושמוחה" נהריה

שנת תשפ"ד לפ"ק

בס"ד

כל הזכויות שמורות
לישיבת אביר יעקב
אור מאיר ושמהה נהריה
רח' אביר יעקב 27 נהריה

הואיל והושקעו במהדורה זו הון רב וגיעה רבה, לכן ע"פ דין תורתינו, ולהבדיל עפ"י הזכויות בכל המדינות, אנו אוסרים בכל תוקף כל הדפסה, צילום והעתקה, כולל העתקה חלקית, וכן אין לעשות שימוש מסחרי בחומר הנדפס בכל המדורים. ואין הספר נמכר אלא על מנת שלא יעשה בו שימוש שלא כדיון, ושארית ישראל לא יעשו עולה.

הפצה והזמנות: היכלי תורה

באירופה:	באר"ח"ב:	בארץ ישראל
TEL. 44-191-430-0333	TEL. (718) 437-0054	טל': 02-9924603
TEL. 44-191-430-0555	FAX. (718) 437-3514	פקס: 03-5435884

הארות ותיקונים יתקבלו בכרבה
פקס 03-5423180

נדפס בארץ ישראל
Printed in E. ISRAEL
נדפס על נייר חו"ל שאין בו חשש חילול שבת

פְּרַשַׁת בְּרֵאשִׁית

כשהאדם בבחינת אין הוא מכנה להש"ת 'יוצר' בלשון הווה וכשהוא בבחינת יש מכנה אותו 'יצר' בלשון עבר

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. הַכֹּלל שֶׁהַבּוֹרָא בְרוּךְ הוּא הוּא בְרָא הַכֹּל וְהוּא הַכֹּל וְהַשְּׁפָעְתוֹ אֵינּוּ נִפְסָק מֵעוֹלָם, כִּי כָּל רְגַע מְשַׁפֵּיעַ שְׁפַע לְבוֹרְאָיו וְלִכְל הַעוֹלָמוֹת וְלִכְל הַהִיכָלוֹת וְלִכְל הַמְּלָאכִים וְלִכְל חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ, וְלִכְּנָ אֲנוּ אוֹמְרִים (בְּרַכַּת יוֹצֵר אוֹר, יִשְׁעִיהָ מַה זֶּה) 'יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֹשֶׁךְ', וְלֹא 'יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֹשֶׁךְ', רַק יוֹצֵר בְּלוֹשׁוֹן הוֹה כִּי בְּכֹל רְגַע הוּא יוֹצֵר, שֶׁבְּכֹל רְגַע הוּא מְשַׁפֵּיעַ חַיּוֹת לְכֹל חַי וְהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךָ וְהוּא שָׁלֵם וְהוּא כְּלוּל מֵהַכֹּל, וְלִכְּנָ כְּשֶׁאָדָם בָּא לְאִין וְיודֵעַ שֶׁהוּא אֵינּוּ כְּלוּם רַק הַבוֹרָא בְרוּךְ הוּא נוֹתֵן בּוֹ כֹּחַ, אִזּוֹ מְכַנֶּה לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ בְּשֵׁם בְּחִינַת 'יוֹצֵר' דִּהְיִינוּ לְשׁוֹן הוֹה שְׁגָם עֲתָה הוּא יוֹצֵר, אָכֵן כְּשֶׁאָדָם מְסַתְּפֵל בְּעַצְמוֹ וְאֵינּוּ מְסַתְּפֵל בְּאִין אִזּוֹ הוּא בְּמִדְרַגַּת יֵשׁ, אִזּוֹ מְכַנֶּה לְהַבוֹרָא בְרוּךְ הוּא רַק בְּחִינַת 'יוֹצֵר' דִּהְיִינוּ שֶׁבְּרָא אוֹתוֹ כְּבָר, וְלִכְּנָ אֲנוּ אוֹמְרִים 'אֲשֶׁר יוֹצֵר אֶת הָאָדָם בְּחֻקְמָה' דְּחֻקְמָה הוּא מִדְרַגַּת יֵשׁ, וְלִכְּנָ שְׁפִיר שִׁיף 'יוֹצֵר' וְלֹא 'יוֹצֵר', וְלִכְּנָ נֹאמַר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל שֶׁה' מְלַף הוּא בְּחִינַת אִין, כִּי ה' מְלַף שֶׁהוּא עֹכְשׁוֹ נוֹתֵן בְּנוֹ חַיּוֹת, וְהוּא בְּחִינַת אִין, שְׁאִין אֲנוּ כְּלוּם רַק הִשָּׁם יִתְבַּרְךָ נוֹתֵן בְּנוֹ כֹּחַ.

בְּאִין הוּא עַל יְדֵי הַמְּצוּה וְתוֹרָה שְׁנִקְרָא 'וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב' (יִחְזַקְאֵל א יד), וְזֶה שֶׁכָּתַב הַזֹּהַר (ח"ג ע"א: עה.) כִּי הַמְּצוּת וְהַתּוֹרָה הוּא סְתוּם וְאֲתַגְלִיא, כִּי סְתוּם הוּא מְרַמֵּז לְאִין וְאֲתַגְלִיא מְרַמֵּז לֵישׁ שֶׁהוּא הַתְּחַבְּרוּת יֵשׁ בְּאִין וְאִין בֵּישׁ, וְלִכְּנָ נִקְרָאת 'מְצוּה' כִּי 'מְצוּ' הוּא בְּאֵת ב"ש ג"ה (תִּיקוּ"ז תִּיקוּן כ"ט ע"ג). דִּהְיָא בְּחִינַת הָאִין, וְאוֹתִיוֹת 'ו'ו' שֶׁל מְצוּה הוּא בְּחִינַת יֵשׁ, וְלִכְּנָ אוֹתִיוֹת ג"ה הוּא סְתוּם כִּי אִין הוּא סְתוּם.

ביאור ענין הנסתר והנגלה שבמצוה

וַיְבַרֵךְ זֶה מֵהוּ הַנְּסֻתָר וְהַנְּגַלָּה שְׁבַמְצוּה. דִּזְהָ שְׁאָנוּ פּוֹעֲלִין בְּמְצוּה שְׁאָנוּ עוֹשִׂין נַחַת רוּחַ לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ זֶה הוּא בְּסֻתָר שְׁאֵינּוּ נִרְאָה לָנוּ, וַיִּמָּה שְׁאָנוּ פּוֹעֲלִין טוֹבוֹת לְעַצְמָנוּ זֶה הוּא נִרְאָה לָנוּ, וְזֶה פְּרוּשׁ הַכְּתוּב (דְּבָרִים כ"ט כח) 'הַנְּסֻתָרֹת לַה' אֱלֹהֵינוּ', פְּרוּשׁ הַנְּסֻתָרֹת בְּחִינַת הַסֻּתָר שְׁבַמְצוּת שְׁאָנוּ פּוֹעֲלִין הוּא לַה' אֱלֹהֵינוּ, שְׁמָה שְׁאָנוּ פּוֹעֲלִין בּוֹ הוּא נְסֻתָר לָנוּ, וְהַנְּגַלָּת' בְּחִינַת הַתְּגֻלוֹת, הוּא לָנוּ וְלִבְנֵינוּ הוּא מָה שְׁאָנוּ מְבִיאִים שְׁפַע הוּא נְגַלָּה לָנוּ.

הש"י ברא את העולם יש מאין ומזה נתהוה אח"כ כל הבריאה

וְזֶהוּ 'בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים', פְּרוּשׁ שֶׁהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ בְּרָא יֵשׁ שֶׁהוּא רֵאשִׁית, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְהוּה בְּרִיאַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ כִּי קִדְּם הַכֹּל נִתְהוּה בְּאִין, וְזֶהוּ שְׁתַּרְגָּם יְרוּשָׁלַּיִם בְּחֻקְמָא בְּרָא כּו' כִּי חֻקְמָה הִיא בְּחִינַת יֵשׁ:

ע"י ההתעסקות בתורה ובמצוות ומחברים את היש באין

וַהֲיָה הָאִין הוּא מִתְּנַהֵג הַכֹּל לְמַעְלָה מִהַטְּבַע וְהִישׁ מִתְּנַהֵג בְּטְבַע, אָמְנָם הַהַתְּחַבְּרוּת שְׁאָנוּ מְחַבְּרִים הִישׁ

בברית העולם נבראו כמה עולמות שדרכם יוכל העולם התחתון לקבל השפעת יהיה לו קיום

או יאמר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֵת. נִרְאָה דְהִנֵּה כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַמְּלֵאכִים וְהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן מְקַבְּלִים שְׁפַע מִהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַחַיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כַּמְאֹמֶר אֲלֵיהֶוּ זְכוּר לטוב (תיקוני זוהר יז). וכד אנת תסתלק מניהו וכו' ואנת הוא נביעו דכלא, והנה העולמות אינם יכולים לקבל השפעת ממנו יתברך כי אם על ידי לבושין ועל ידי פמה צמצומים כנודע מדברי האריז"ל (עץ חיים שער א ענף א), כי כל העולמות הם מגשמים ועבים לנגד השפעת היוצא ממנו יתברך, אפלו המחשבה טהורה שהיא דקה מן הדקה הוא עב ומגשם להחיות הנמשך ממנו יתברך, ולכן קדם שברא את העולם ברא עולמות שיתלבש בהן הבורא ברוך הוא שיעל ידי זה יוכלו לקבל העולמות השפעת הנמשך מאתו יתברך, ואלו העולמות מצחצחים ועליהם נאמר (ישעיה נח יא) 'והשביע בצחצחות נפשך', ואלולי זאת לא היו כל העולמות יכולין לסבל אור שפעו יתברך וחיותו הנמשך, ונמצא קדם הכל ברא לבושין מצחצחין ועולמות מצחצחין ומדות מצחצחין שיוכלו העולמות שלמטה מהן לסבל חיות הנמשך ממנו. וזהו פרוש הפסוק בפשוטו 'בראשית' הכל ברא אלהים את השמים כו' תבת את' כמו 'אתה', ו'אתה' פרוש 'ואתה' מרבבת קדש' (דברים לג ב), וזהו פרושו בראשית הכל ברא את העולמות המצחצחין שנבראו קדם בריאת העולמות שיוכלו לבוא מהם שמים וארץ, 'את' הוא כמו לשון 'בא' שמעולמות המצחצחין העליונים יוכלו לבוא שמים וארץ:

עוד יבאר בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית (תיקוני זוהר תיקון כח, עב:), הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁפֵּיעַ שְׁפַע וְאֵנוּ בַתְּפִלָּתֵנוּ עוֹשִׂים צְמֻצוּם בַּהֲשַׁפַּע כָּל אֶחָד לְפִי הָרְצוֹן שְׁלוֹ, זֶה עוֹשֶׂה צְמֻצוּם עִם אוֹתוֹת 'חַיִּים' לְחַיִּים, וְזֶה עִם אוֹתוֹת 'חֻקְמָה' לְחֻקְמָה, וְזֶה עִם אוֹתוֹת 'עֲשֵׂר' לְעֲשֵׂר וְכֵן לְכָל הַטּוֹבוֹת כָּל אֶחָד כְּרָצוֹנוֹ, וְהִנֵּה כָּל מֵה שֵׁיִשׁ בְּרוּחָנִיּוֹת יֵשׁ כְּמוֹהוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְהִנֵּה בְּגִשְׁמִיּוֹת יֵשׁ קוֹל וְדַבּוּר, הַקּוֹל הוּא כְּלוּל וְהַדַּבּוּר הוּא הַצְּמֻצוּם לְהַקּוֹל בְּאוֹתוֹת הַדַּבּוּר, וְהִנֵּה כֵן בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה הַקּוֹל שׁוֹפֵר הוּא הַשְּׁפַע מִהַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא, הוּא הַכְּלוּל, וּמֵה שֵׁאֲנוּ אוֹמְרִים מַלְכִּיּוֹת זְכוּרֹנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת (ר"ה לב). הוּא הַצְּמֻצוּם שֵׁאֲנוּ מְצַמְצָמִים בְּהַאוֹתוֹת אֵת הַשְּׁפַע מִהַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא כָּל אֶחָד כְּפִי הָרְצוֹן שְׁלוֹ, הִנֵּה זֶה שֶׁהַשְּׁפַע נִשְׁפַּע כְּלוּל מִהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ זֶה הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְזֶה שֵׁאֲנוּ עוֹשִׂין צְמֻצוּם בַּהֲשַׁפַּע עִם הַאוֹתוֹת הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, כִּי תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה הִיא בְּרָצוֹן יִשְׂרָאֵל כֹּאֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂין הַפְּרוּשׁ בְּהַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְזֶהוּ 'בְּרֵאשִׁית' ב' רֵאשִׁית תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְשְׁבַעַל פֶּה:

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים. פְּרֵשׁ רַש"י שֶׁפִּתְחָה הַתּוֹרָה בְּאוֹת ב', וּבִיאוּר בְּדַבְּרֵי רַש"י שְׁלֹא הִיא צִרְיָן לְהַתְחִיל הַתּוֹרָה צִרְיָן לְהַתְחִיל בְּבִי"ת. וְהַנִּרְאָה כִּי טַעַם שֶׁהַתּוֹרָה מֵתְחִיל בְּבִי"ת מִשּׁוּם דְּאָמְרוּ ז"ל יִלְקוּט יִרְמִיָּה סִימָן רס"ג בְּשֵׁם פְּרָקִי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר (פ"ג) שְׁאוֹת בִּי"ת סְתוּם מְשַׁלֵּשׁ רוּחוֹת וּפְתוּחַ מְרוּחַ צְפוֹנִית, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרֵא הָעוֹלָם בְּשַׁלֵּשׁ רוּחוֹת וְרוּחַ צְפוֹנִית פְּתוּחַ, מִי

השפע שבתורה שבכתב מצטמצם דרך האותיות שבתורה שבע"פ ויורד לעולם וזהו 'בראשית' ב' ראשית

בטעם שפיתחה התורה באות ב', וביאור בדברי רש"י שלא היה צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם

שִׁיעֲשֵׂה עֲצָמוּ אֵלֶּה יֹאמְרוּ לוֹ שִׁיבְרָא הַרוּחַ הַרְבִּיעִית, נִמְצָא הַהֲתַחֲלָה בְּכִי מִשׁוּם לִידַע שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲדָשׁ הָעוֹלָם, וְשִׁפִּיר כְּתָב רַש"י לֹא הָיָה צָרִיךְ לְהִתְחַלֵּל אֶלָּא מִהַחֲדָשׁ הַזֶּה כִּי, שָׂאזּ בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם עַל יְדֵי הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת רָאוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲדָשׁ הָעוֹלָם כִּינִזְכֹּר בַּסְּפָרִי קִדְשׁ שְׁעַל יְדֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם נוֹדַע חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וְהַמְבִּין יִבִּין:

מְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ וְכוּ' מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, אֶךְ הַהֲפָרֵשׁ שְׁבִין מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּבִין הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּכָל יוֹם מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁבַכְּל יוֹם מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּרוּחָנִי וּבְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית נִתְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית הַגִּשְׁמִי, וְזֵהוּ 'אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת זֶה שְׁבָרָא ה' עוֹלְמוֹת כְּדִי שִׁיּוּכַל לְבָרָא גַם עוֹלָם הַעֲשִׂיָה עוֹלָם הַגִּשְׁמִי:

עוֹד יִבָּא בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם מֵלֵת 'אֵת' הוּא מֵיִתֵּר, וְנִרְאָה לְהִבִּין כִּי מֵלֵת 'אֵת' הוּא מְלִשׁוֹן 'בָּא', מְלִשׁוֹן 'וְאֵתָה מְרַבֵּכַת קִדְשׁ' (דְּבָרִים לֵג ב), פְּרוּשׁ שֶׁהָאֲצִיל עוֹלָם אֲצִילוֹת וְעוֹלָם הַבְּרִיאָה וְעוֹלָם הַיְצִירָה וְעוֹלָם הַעֲשִׂיָה שְׁבִנָּה הָיָה שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וּבִנָּה יִבָּא הַפְּסוּק 'וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר' (לֵהֲלֵן פְּסוּק א) שְׁבַכְּל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית נֹאמֶר 'וַיְהִי כֵן' וְכַאֲן כְּתוּב 'וַיְהִי אוֹר', וְהַנִּרְאָה דְּלִשׁוֹן 'כֵּן' הוּא כֵּן, לֹא כְמוֹ שֶׁהָיָה בַּתְּחִלָּה רַק כְּמוֹ שְׁנִבְרָא, אֲבָל הָאוֹר בְּלָאוּ הֵכִי הָיָה אוֹר רַק שְׁנִאֲצַל מְאוֹר אֵין סוּף, וְאִם כֵּן אוֹר אֵין סוּף הָיָה מִתְחִלָּה רַק שְׁבִנָּה הַדְּבֹר 'וַיְהִי אוֹר' נִאֲצַל מְאוֹר אֵין סוּף לְהָעוֹלְמוֹת וְנִפְרַד מְאוֹר הָאֵין סוּף, אִם כֵּן מִיֵּד שָׁאמֶר 'וַיְהִי אוֹר' מִיֵּד נִפְרַד מְאוֹר אֵין סוּף כְּפִי שְׁעוֹר שִׁיכּוּלִין הָעוֹלְמוֹת לְסַבֵּל, וְזֵהוּ 'וַיְהִי אוֹר' מְאוֹר אֵין סוּף, וְכֵן הוּא בְּדֹהַר חֲדָשׁ (ב) 'וַיְהִי אוֹר' אוֹר שְׁכַבֵּר הָיָה. וּבִנָּה יִבָּא הַפְּסוּק 'אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת' (לֵהֲלֵן ב א) מֵלֵת 'לַעֲשׂוֹת' הוּא מֵיִתֵּר, וְהַנִּרְאָה כִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם מְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כְּפְתוּב (בְּרַכַּת יוֹצֵר אוֹר)

בתחילה ברא השמים את עולמות אצילות בריאה יצירה כדי שיוכל לבוא גם את עולם העשייה הגשמי

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. יֵשׁ לוֹמֵר דְּהִנֵּה אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הוּא קְדֻמוֹן לְכָל הַקְּדוּמִים וּמִמֵּנוּ נִתְהַוָּה הַכֹּל, כָּל הַנִּמְצָאִים מִתְהוֹם אֲרַעָא עַד רוּם רְקִיעַ עֲלִיוֹן. לְכַאוּרָה יֵשׁ לְחַקֵּר אִם הַנִּמְצָאִים הֵם כְּמוֹסִים וְכַלּוּלִים בּוֹ אִם כֵּן הֵם גַּם כֵּן קְדוּמִים, וּבְאֲמַת זֶה אֵינוֹ דִּהְלֹא כָּל הָעוֹלְמוֹת הֵם מְחַדְּשִׁים. וְאִם נִימָא דְהֵם אֵינָם בְּתוֹךְ הָאֵין סוּף, אִם כֵּן מֵאֵין בָּאוּ לְמַצִּיאוֹת וּמִמָּה נִתְהוּוּ. אֶךְ שְׂרֵשׁ הַדְּבָר הוּא, דְּמִתְחִלָּה עָלָה בְּרַצוֹנוֹ הַפְּשוּט וְהָאֲצִיל מַעֲצָמוּ כַּח אֶחָד אֲשֶׁר מִכַּח הִלְזוּ יִתְבַּנֵּה הָעוֹלָם וַיִּתְפַּשְׁטוּ כָּל הָעוֹלְמוֹת, דְּהֵם אֶהְבֵּה וְהִירְאָה וְהִתְפָּאֲרוֹת וְהִתְקַשְּׁרוֹת וְהַמְמַלְכָּה, וְאַחַר כֵּן כְּשִׁנְאֲצַל כַּח הַנִּלְ שׁוּב הוֹצִיא מִכַּח הַנִּלְ לַפְעַל שִׁיבּוֹא הַדְּבָר לְיַדֵי גְלוּי שִׁיתְגַּלוּ כָּל הָעוֹלְמוֹת, וְנִמְצָא כַּח הַרְאִשׁוֹן שְׁנִאֲצַל הוּא דְבוּק וְקִשׁוּר בְּאֵין סוּף, וּבְסִפֵּר הַרְמְבִין קוֹרָא לְכַח הַנִּלְ הַיּוֹלֵי אֲשֶׁר בְּכַח הִלְזוּ נְכַלֵּל כָּל הַצּוּרוֹת. וְלִכְךָ נִקְרָא זֶה הַכַּח אֲצִילוֹת שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן אֲצִלוֹ, דְּכַח הַנִּלְ הוּא קְרוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחַר כֵּן מֵה שְׁנִבְרָא הַכַּח לְהוֹצִיא מִכַּח הַרְאִשׁוֹן אֶל הַפְעַל הוּא בְּחִינַת בְּרִיאָה, וְאַחַר כֵּן בָּא

תחילה האציל כח שנקרא אצילות אח"כ ברא הכח להוציא מכח הראשון אל הפועל והא בחינת בריאה ואח"כ בא לכלל עשייה בבחינת מלכות

לְכַלֵּל הַעֲשִׂיָה דְהוּא תְקוּן גְּמוּר שֶׁל
הַדְּבָר דְהוּא בְּחִינּוֹת מְלָכוֹת (עץ חיים שער
מב פי"א), וְזוּהוּ שְׁאָמַר הַפְּתוּב 'בְּרֵאשִׁית
בְּרָא אֱלֹהִים' רְצָה לֹאמַר רֵאשִׁית
הַבְּרִיאָה אֲשֶׁר נִבְרָא הוּא שֵׁם אֱלֹהִים,
דְּשֵׁם הַוְיָ"ה זֶה הָיָה קִדְּם שֶׁבְּרָא הַכֹּל,
אֲבָל שֵׁם אֱלֹהִים דְּהוּא מוֹרָה עַל שֶׁהוּא
תְּקִיף וּבַעַל הַיְכָלֶת כְּלָם (שו"ע או"ח סי' ה)
נִתְהוּהוּ שֶׁהֶאֱצִיל הַכַּח הָרֵאשׁוֹן כְּנִ"ל זְהוּ
בְּחִינַת אֱלֹהִים, וְזֶה שֶׁהֶאֱצִיל רֵאשׁוֹנָה
וְאָז עֲדִין לֹא יָצָא כָּל הָעוֹלָמוֹת מִכַּח
אֶל הַפַּעַל אֲזַי בַּעַת הַהוּא וְהָאֶרֶץ הִיְתָה
תְּהוּ וְבַהוּ, וְאַחַר כֵּן כְּתִיב וַיֵּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וְכִדּוּמָה, דְּמַכַּח הִנֵּה
יָצָא אַחַר כֵּן הַכַּח אֶל הַפַּעַל.

טעם לשם הויה

וַיְבְרָא לְבָאָר לְמָה נִקְרָא הַוְיָ"ה, כִּי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא הַמְתִּיחַ אֶת
כָּל הָעוֹלָמוֹת וּמִמֶּנּוּ נִמְצָא הַכֹּל, רַק
שֶׁהוּיָתוּ נִסְתָּר מֵעֵין כָּל, וּמָה שֶׁבָּא
לְתוֹךְ הָעוֹלָמוֹת הוּא דֶרֶךְ צְמֻצוֹם,
וְנִמְצָא הַוְיָ"ה נִסְתָּר מֵעֵין כָּל, וְזוּהוּ
הַוְיָ"ה, כְּלוֹמַר יו"ד הוּהוּ, כִּי עַל פִּי
חֻכְמַת הַדְּקִדּוּק יו"ד מוֹרָה עַל נִסְתָּר,
כְּמוֹ יַפְעַל יַפְקֹד, וְזוּהוּ הַוְיָ"ה בְּכַתְּיבָתוֹ
כְּלוֹמַר הוּהוּ נִסְתָּר, וְנִסְתָּר מוֹרָה עַל יו"ד
מִשֵּׁם הַוְיָ"ה, וְהוּ"ה שֶׁל הַוְיָ"ה הוּא
אוֹתִיּוֹת הוּהוּ כְּלוֹמַר הַהוּהוּ מִן הַנִּסְתָּר:

(השמטות)

בַּמִּדְרָשׁ (כ"ר ח ה), בְּשַׁעַת בְּרִיאַת
הָעוֹלָם, אָמַת אָמַר אֵל
יְבָרָא, מָה עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
הַשְּׁלִיךְ אָמַת אֶרְצָה שְׁנֹאמַר (תהלים פה יב)
'אָמַת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח'. הַכֹּלֵל, כִּי הָאָדָם
שֶׁהוּא שֶׁקָּרַן אִינוּ יְכוּל לַעֲסֹק אִפְלוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי מִי
שֶׁהוּא שֶׁקָּרַן אִינֶם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ

הש"ת הטביע בבריאה שלא תוכל להתקיים בלי אמת אפילו בגשמיות

אִפְלוּ מִשָּׂא וּמִתָּן וּלְדַבֵּר עִמּוֹ, וּבִקְאֻמַּת
בְּשִׂאָר מִצְוֹת אִפְלוּ כְּשִׂאָדָם אִינוּ מְקִיִּם
חַס וְחִלְיָה אֶף עַל פִּי כֵן יְכוּל לַעֲסֹק
בְּעַסְקֵי זֶה הָעוֹלָם, וּבִקְאֻמַּת לְמָה כֵּן
שֶׁבְּלֹא אָמַת אִינוּ יְכוּל לַעֲסֹק אִפְלוּ
בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא כֵן בְּשִׂאָר
מִצְוֹת, הַכֹּלֵל, כִּי הָאָמַת הוּא מִדְּרָגָה
גְּדוּלָה וְאִינוּ בֹא בְּנִקְל, וְאִם הָיָה
בְּאִפְשָׁרֵי לַעֲוֹלָם לְהִתְקַיֵּם בְּלֹא הָאָמַת
לֹא הָיָה הָאָדָם מְעוֹרָר עֲצֻמוֹ לְבוֹא אֶל
הָאָמַת וְלֹא הָיָה עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבָר לְבוֹא
אֶל מִדְּרָגוֹת הָאָמַת, וְלִזְהוּ עֲשֵׂה הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּלֹא אָמַת לֹא יְכוּל לְהִתְקַיֵּם
אִפְלוּ בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה בְּכַדֵּי שֶׁעַל
יְדֵי זֶה יַעוֹרָר עֲצֻמוֹ לְבוֹא אֶל הָאָמַת
בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וְזוּהוּ 'הַשְּׁלִיךְ
אָמַת אֶרְצָה' שְׁגַם בְּאֶרְצוֹת לֹא יִתְקַיֵּם
בְּלֹא אָמַת וְדו"ק:

בַּפְּסוּק וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבַהוּ.
דְּהִנֵּה יְדוּעַ שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת לֹא
נִבְרָאוּ אֶלָּא בְּשִׁבְיֵל יִשְׂרָאֵל וּבְשִׁבְיֵל
הָאֶרֶץ הַתְּחַתּוֹנָה אֲשֶׁר בֵּה הָאָדָם שֶׁהוּא
עוֹבֵד אֶת קוֹנוֹ, לְכֵן צְרִיךְ הָאָדָם
כְּשֶׁעוֹלָה זֶה עַל לְבוֹ שֶׁבְּשִׁבְיֵלוֹ נִבְרָא
הָעוֹלָם וְכָל הַמְּלֹאכִים, שִׁיתְּלַהֵב עֲצֻמוֹ
לְעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא פִּיּוֹן
שֶׁהַכֹּל תְּלוּיִין בּוֹ, לְכֵן מְפָרֵשׁ הַתּוֹרָה
וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבַהוּ הִיְתָה אֲזַי
בְּמַחְשְׁבָהּ, לְכֵן נִבְרָאוּ וְנִאֲצְלוּ כָּל
הָאוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים וְהָעוֹלָמוֹת הַמְּצַחֲצַחִין,
וְהִנֵּה הַמַּחְשְׁבָהּ כְּשֶׁמַּחֲשֵׁב בְּהַדְּבָר
וּמִסְתַּפֵּל וּמַחֲשֵׁב בֵּה נִקְרָא תְּהוּ כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַש"י ז"ל, וְאַחַר הַתְּהוּ בַּהוּ,
הִנֵּנוּ הָאֶרֶץ הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁהִיְתָה בְּכַח וְלֹא
בְּפַעַל, כִּי בְּעִבּוּר כְּדֵי שִׁיְהִיָּה בֵּה הָאָדָם
שִׁישְׁמֵשׁ אֶת קוֹנוֹ נִבְרָאוּ וְנִאֲצְלוּ כָּל

כל העולמות נבראו בכדי שהאדם הנמצא בארץ יעבוד את הש"ת

הַעֲלֹמֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וּמָה שֶׁהוּא בְּכֹחַ נִקְרָא בָהֶן כְּלוֹמַר בּוֹ הוּא וְלֹכֵן אָמַר 'וְהָאֵרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ' וְהִבֵּן:

וּבִאֲפֶן אַחַר עַל פְּסוּק וְהָאֵרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ. הַגִּם לְהַמְבִּין וְהַעֲבֹד אֶת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא הוּא פְּרוּשׁ רְאוּשׁוֹן, דַּע כִּי בַפְּעֻלָּתָנוּ וּבַמַּעֲשֵׂינּוּ הַטּוֹבִים אָנוּ מְעוֹרְרִים הַמַּדּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת לְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע רַב לְכָל הָעֲלֹמֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְלְכָל הַמַּלְאָכִים וְלְכָל הַנְּשָׁמוֹת וְלְכָל הַיְכָלוֹת עֲלִיּוֹנִים, וְאָנוּ בַמַּעֲשֵׂינּוּ הַטּוֹבִים וּבִקְיוֹם מִצְוֹתָיו וּבְלִמּוּד תּוֹרָתוֹ אָנוּ הַגּוֹרְמִים שְׁפַע בְּכָל הָעֲלֹמֹת, וְהַעֲקָר הוּא בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ הַפְּתוּב (דְּבָרִים י"ב) 'וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שְׂאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְעַל יְדֵי אֲהַבָה וִירְאָה וּבְכַח מַדּוֹתֵינוּ הַטּוֹבוֹת אָנוּ מְעוֹרְרִים הַמַּדּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַעֲלֹמֹת אֲשֶׁר מֵהֶם בָּא בְּרִיאַת שְׁמַיִם וָאָרֶץ אֲשֶׁר נִאֲצְלוּ וּנְבָרָאוּ קִדְּם שְׁמַיִם וָאָרֶץ כְּאֲשֶׁר בְּאַרְנוֹ בְּתַבּוֹת 'אַת הַשְּׁמַיִם' כּו', וְאֵלוֹ הַמַּדּוֹת אָנוּ מְעוֹרְרִים עַל יְדֵי מַעֲשֵׂינּוּ הַטּוֹבִים כְּנֹדַע בְּעִבְדָּא דְלִתְתָּא אַתְּעַר עֲבָדָא דְלְעִילָא (וּזְהַר ח"א פח.), וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַב רַחֲמֵיו וּבְרַב חֲסָדָיו לְמַד אֹתָנוּ הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁיִּדְבַק בְּהֵן הָאָדָם וְשִׁתְּעוֹרְרוּ הַמַּדּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְלַמַּד אֹתָנוּ הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת.

וְזָהוּ 'וְהָאֵרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ', שְׁכָל הַתְּאֹת הַגְּשָׁמִיִּים יִהְיוּ חֲשׂוּבִים אֵלָיו כְּאִין וְכֹאֲפֶס, וְזָהוּ 'הָאֵרֶץ' כְּלוֹמַר שְׁתְּאֹת הָאֲרֻצִּיּוֹת הֵמָּה הַתְּאֹת הַגְּשָׁמִיִּים 'הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ' יִהְיֶה תְּהוֹ וְבָהוּ כְּלוֹמַר אִין וְכֹאֲפֶס, וְאָמַר הַפְּתוּב וְחֻשְׁף עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים

ע"י עבודת ישראל את הש"ת באהבה ויראה מתעורר השפע בכל העולמות

אדם צריך לבטל את כל תאוותיו ולעבוד את הש"ת ביראה

מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוֹרָה אוֹתָנוּ מַדּוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת מְעוֹרְרִים הָעֲלֹמֹת וְהַמַּדּוֹת הַמְּצַחֲצָחִין הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁיִּגְלִיל הָאָדָם אֶת עַצְמוֹ בְּמִקּוֹם גִּילָה שֶׁם תְּהֵא רַעְדָה (בְּרַכּוֹת ל:), וּפְרָשְׁנוּ שֶׁכֹּאֲשֶׁר מְרָאָה הַמְּלָךְ לְעַבְדּוֹ אוֹצְרוֹתָיו הַגְּנוּזִים וּמִמְשַׁלְתּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וְהִיכָלּוֹ וְחֲדָרָיו הַנְּעוּלִים אִזּוּ מַגִּיעַ לְעַבְדּוֹ שְׂמֵחָה וְחֲדוּדָה שְׂרוּאָה אוֹצְרִים הַגְּנוּזִים וְהַנְּחַמְדִּים וּמִשְׂמַח אֶת עַצְמוֹ שְׂעוּבָד לְמַלְךְ גָּדוֹל כְּזֶה, אֲבָל מַגִּיעַ אֵלָיו רַעְדָה הָאֵיף יְכוֹל לְעַבֵּד מְלָךְ גָּדוֹל כְּזֶה, מְכָל שְׁכָן אִם עוֹבֵר עַל מִצְוֹתָיו חַס וְשְׁלוֹם נוֹפֵל עָלָיו חֵיל וְאֵימָה וְרַעְדָה, וְזָהוּ בְּמִקּוֹם גִּילָה שֶׁם וְכוּ', כְּשֶׁרְאוּ אָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ גְּדֻלוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא הָאֵיף שְׁכָל הָעֲלֹמֹת וְכָל הַמַּלְאָכִים וְכָל הַיְכָלוֹת מְסַפְרִים תְּהֵלָתוֹ, וְכָלֵם מְלָאִים חֵיל וְאֵימָה וְרַעְדָה, וְנִמְצָא כְּשֶׁהִשֵּׂם יִתְבָּרַךְ מְאִיר וְשׁוֹלֵחַ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ הָאָרֶה זֹאת אִזּוּ מַגִּיעַ אֵלָיו שְׂמֵחָה כְּשֶׁעוֹבֵד אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, אֲבָל כְּשֶׁמְסַתְּפֵל בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּגְדֻלוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִזּוּ תְּהֵא שֶׁם רַעְדָה לְפָנָיו מִי הוּא עוֹבֵד לְפָנָיו מִי הוּא מְדַבֵּר וּלְפָנָיו מִי הוּא יוֹשֵׁב, וְאִזּוּ דְבוּרוֹ וְתַפְלֹתוֹ בְּאֵימָה וִירְאָה וּבְבוּשָׁה. וְגַם כְּשֶׁהִשֵּׂם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן לְאָדָם טוֹבָה כִּינּוֹן שְׂרוּאָה שֶׁהִשֵּׂם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן טוֹבָה וְכָל הַטּוֹבוֹת הֵם מֵאֵת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא, יִחְשַׁב בְּדַעְתּוֹ כִּינּוֹן שֶׁהַמְּלָךְ גָּדוֹל מְסַתְּפֵל בּוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ טוֹבָה יֵשׁ לוֹ לְאָדָם לְלַבֵּשׁ רַעְדָה וּלְתַקֵּן מַעֲשָׂיו לְהַתְּבַשֵּׂי בְּמַעֲשָׂיו וְלְהַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמַדַּת הַבוּשָׁה כִּינּוֹן שֶׁהַמְּלָךְ גָּדוֹל מְסַתְּפֵל בּוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ טוֹבָה, וְזָה הָאֲפֶן הַשְּׁנִי בְּמִקּוֹם גִּילָה שֶׁם תְּהֵא רַעְדָה.

ע"י ההסתכלות במקור השפע יבוא לאדם מדות הידיאה והבושה שבהם יעבור את השי"ת

וְאָמַר הַכְּתוּב 'וַחֲשֹׁף עַל פְּנֵי תְהוֹם', כִּי תְהוֹם הוּא מְקוֹר הַמַּיִם וּמַיִם מְרַמְזוּ עַל שֹׁפֵעַ, וַחֲשֹׁף הוּא הִירָאָה כַּפִּדּוּעַ (זוהר ח"א קמב.), וְזֶהוּ 'וַחֲשֹׁף עַל פְּנֵי תְהוֹם' שִׁתְּלַבֵּשׁ בְּמַדוֹת הִירָאָה וְהַבּוּשָׁה כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּמְקוֹר הַשֹּׁפֵעַ, וּמִלֵּת 'פְּנֵי' הוּא הַסְתַּכְלוּת עַל דְּבַר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַרְמְבַּיִן בְּפְרֻשַׁת יִתְרוֹ עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת כ ב) 'לֹא יִהְיֶה לָּךְ וְכוּ' עַל פְּנֵי עֵינַי שֵׁם, כְּמוֹ 'עַל פְּנֵיךָ יִבְרָכְךָ' (איוב א יא), וְזֶהוּ 'עַל פְּנֵי תְהוֹם' כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נֹתֵן שֹׁפֵעַ וְטוֹבָה אֲזוּ יָבוֹא לוֹ מִזֶּה יִרְאָה וּבּוּשָׁה, וְתְהוֹם הוּא מְקוֹר הַשֹּׁפֵעַ.

האדם צריך לדעת שהשפע שמוקבל מה' הוא בחסד ולא בזכות מעשיו

וְאָמַר הַכְּתוּב 'וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם', שִׁירְגִיל אָדָם בְּמַדָּה זוֹ שֶׁכָּל מֵה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נֹתֵן לוֹ הוּא בְּרַב רַחֲמָיו וְחֲסָדָיו לֹא לְפִי מַעֲשָׂיו, וּמַיִם נִקְרָא חֲסֵד כַּפִּדּוּעַ (זוהר ח"ג רמג: רנה. רנז.), וְזֶהוּ 'וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם', כְּלוֹמַר כֹּל מֵה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹתֵן לוֹ הוּא רַק בְּרַב רַחֲמָיו וְחֲסָדָיו, 'וְרוּחַ אֱלֹהִים' הוּא הַשֹּׁפֵעַ הַבָּאָה מִהַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ 'מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם' הוּא מְרַב חֲסָדָיו, וּמַיִם הוּא חֲסֵד, וְכִשְׁיִרְגִיל הָאָדָם בְּמַדָּה זוֹ אֲזוּ הוּא מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּמַדוֹת הָאֵינַן וְהַעֲנוּה וַיִּהְיֶה מְרַפְכָּה לְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְהַמְצַחֲצָחִין הַמְרַמְזִין בְּאֵת הַשָּׁמַיִם' שֶׁבְּאַרְנוֹ לְעֵיל, וְדוּק הֵיטֵב:

מצוות התורה הם כנגד איברי וגידי האדם ומהם חיותם, וכשאדם עושה המצוות אזי כל הארץ שלו

בְּרֵשִׁי (ריש הפרשה), אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הָיָה צְרִיף לְהַתְּחִיל הַתּוֹרָה אֶלָּא מ'הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם' (שְׁמוֹת פ"ב), מֵה טַעַם פִּתַּח בְּבְרֵאשִׁית, מִשּׁוּם 'כַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לֵתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם' (תְּהִלִּים קיא ו), שֶׁאִם יֵאמְרוּ הָאֲמוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְסִטִּים

אַתֶּם וְכוּ'. וְנִרְאָה לְפָרֵשׁ דִּהְיָה בְּאוֹרֵיתָא בְּרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלָמָא (זוהר ח"א ה. ח"ב קסא.) וְכֹל דְּבַר שֵׁישׁ בְּעוֹלָם יֵשׁ בּוֹ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְנִיּוּצוֹת קְדוּשׁוֹת הַמִּתְלַבְּשׁוֹת שָׁם, וְאָדָם כְּלוּל מִרְמ"ח אַבְרִים, כְּנֻגָדָם יֵשׁ רְמ"ח מִצּוֹת עֲשֵׂה, וְשִׁס"ה גִּידִים, כְּנֻגָדָם יֵשׁ שִׁס"ה מִצּוֹת לֹא תַעֲשֵׂה, וְהֵם הַחַיּוֹת שֶׁל הָאֵיבָרִים וְהַגִּידִים, וְהָאֶרֶץ יֵשׁ לָהּ גַם כֵּן רְמ"ח אַבְרִים, שֵׁישׁ לָהּ לֵב הָאֶרֶץ וּפִי הָאֶרֶץ וְעֵינַי הָאֶרֶץ וְכוּ', וְכֵּה יֵשׁ גַּם כֵּן חַיּוֹת שֶׁל מִצּוֹת וְכִשְׁאָדָם עוֹשֵׂה מִצּוֹת אֲזִי כֹל הָאֶרֶץ שְׁלוֹ, וְלִפְיֶכָּה בְּזֶה הָיָה כּוֹבֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ שִׁבְעָה אֲרָצוֹת, שֶׁהוּא יָדַע כֹּל הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל עִיר וְעִיר וְהַמְצוּהַ הַשִּׁיכָּה לָהּ וְהָיָה מְקַיֵּם אוֹתָהּ לְפִיכָּה כְּכַשׁ כְּלָם, וְזֶה שֶׁאָמַר רַבִּי יִצְחָק שֶׁמִּפְּנֵי זֶה הַתְּחִיל הַתּוֹרָה בְּבְרֵאשִׁית מִפְּנֵי 'כַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ' הֵינּוּ הַכַּח שֶׁל כָּל דְּבַר וְדָבָר וְהַחַיּוֹת דִּהְיָנוּ הַמְצוֹת, שֶׁאִם יֵאמְרוּ לְיִשְׂרָאֵל לְסִטִּים אַתֶּם שֶׁכְּבַשְׁתֶּם אֶת וְכוּ' הֵם אוֹמְרִים לָהֶם כֹּל הָאֶרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא בְּרָאָה וְנִתְּנָה לְאִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל, דִּהְיָנוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם מְקַיְּמִים הַמְצוֹת שֶׁל כָּל דְּבַר וְדָבָר שֶׁהֵם הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבַר וְדָבָר, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִגִּיד לְעַמּוֹ הַכַּח שֶׁל כָּל דְּבַר וְדָבָר דִּהְיָנוּ הַמְצוֹת, וְזֶה 'כַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ' לֵתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם, וְהַלּוּאֵי שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִתֵּן לָנוּ לֵב טְהוֹר לְיַדַע הַמְצוּהַ שֶׁל כָּל דְּבַר וְדָבָר אֲמֵן וְדוּק:

רְבוֹתֵינוּ ז"ל אָמְרוּ בְּמִדְרַשׁ (ב"ר ג ח) עַל פְּסוּק 'וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם' אֵלּוּ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל צְדִיקִים, 'וַלְחֲשֹׁף קָרָא לַיְלָה' אֵלּוּ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל רָשָׁעִים, בְּאִיזָה מִהֵן חָפֵץ יוֹתֵר, תְּלַמּוּד

השי"ת חפץ במעשי הצדיקים שהם עובדים אותו בדרך טובה ומקריבים את ישראל נעם בדרכי נעם